

ksikografsko i etimologijsko djelo nave-
sti mnoge studente da iz ovoga područja
biraju teme za doktorate i svoja buduća
istraživanja postave i na dijakronijsku ra-
zinu što je danas u lingvistici, ne samo u
nas, na žalost dosta rijedak slučaj.

Goran Filipi

Rječnik internetskih pojmova

Erin Jansen: *NetLingo The Internet
Dictionary*, NetLingo Inc., 2002., 528 str.

U moru različitih rječnika internet-
skih, računalnih i tehničkih pojmova, koji
se uglavnom pojavljuju na webu, na poli-
cama knjižara još se uvijek mogu pronaći
vrlo dobra papirna izdanja, čemu svjedo-
či i nedavno objavljeni rječnik američke
autorice Erin Jansen, inače poznate sa-
vjetnice za internetsko poslovanje. Riječ
je o veoma hvaljenom izdanju, koje sadr-
žava više od tri tisuće pojmova (250 poj-
mova iz internetskoga žargona, 550 poj-
mova i izraza iz mrežnoga poslovnoga
svijeta, 500 izraza iz kibernoga, stotine
tehničkih i računalnih pojmova, više od
1200 kratica koje se upotrebljavaju u pri-
čaonicama, preko 300 različitih emotiva i
dr.), na petstotinjak stranica. Sam je rje-
čnički dio podijeljen u tri cjeline, od ko-
jih je prva posvećena simbolima i brojkama
(primjerice simbolu @, uz koji osim
definicije stoje i njegovi nazivi u različi-
tim jezicima). Druga i ujedno najveća cje-
lina sadržava abecedno poredane natukni-

ce i njihova objašnjenja, a u trećoj se na-
laže profili internetskih tvrtka.

Ugodno je iznenađenje izvrsno osmi-
šljen dodatak, sastavljen od popisa krati-
ca i korisnih izraza, emotikona, kodnih
oznaka za pojedine zemlje (uključujući i
Hrvatsku), datotečnih proširaka te crteža
napravljenih od slovo-brojčanih znako-
va, poznatijih pod nazivom ASCII-umje-
tnost. Takav je dodatak koristan posebice
novim internetskim korisnicima, koji se
uz pomoć tako koncipiranoga podsjetnika
mogu mnogo brže i jednostavnije uključiti
u komunikacijske segmente interneta (pri-
čaonice, raspravišta i novinske skupine) i
u internetsko poslovanje.

Kazalo je natuknica vrlo pregledno
podijeljeno po kategorijama: internetski
žargon koji bi svaki korisnik trebao po-
znati; nazivi i izrazi iz mrežnoga po-
slovnoga svijeta; tzv. *cyberslang*, odno-
sno žargon kiberprostora; tehnički i raču-
nalni nazivi; pogonski programi i pomo-
ćne aplikacije; tehnologije i standardi koji
su vezani uz programiranje; organizacije
i poduzeća te značajnije tvrtke i osobe iz
svijeta interneta.

Iako su definicije vrlo jasne i precizne,
može se naići i na pokoju nepotpunu ili
nejasnu formulaciju. Uzmimo za primjer
definiciju pojma *anonymous FTP* ('ano-
nimni FTP'). Premda je poznato da za ta-
kav pristup podacima nije potrebno ima-
ti korisnički račun, Jansenova ipak navodi
kako je korisnički račun potreban, a poda-
cima se pristupa na način da se kao kori-
sničko ime upiše 'anonymous', dok je lo-
zinka obično e-mail adresa korisnika koji
pristupa podacima.

Abecedni je poredak natuknica doslje-
dan, premda se i tu može naići na poko-

je iznenađenje. Primjerice, očekuje se da se natuknica *digerati* nalazi između natuknica *digitizer* i *direct connection*, što nije slučaj. Međutim, tajna biva razriješena pogledamo li uputnicu na natuknicu *digiterati*, odnosno napomenu *a.k.a. digiterati*, koja se nalazi odmah u prvome retku.

Bez obzira na sve sitne zamjerke, *NetLingo The Internet Dictionary* veoma je korisno i vrijedno štivo za sve korisnike interneta i računalnih tehnologija, od početnika do naprednih korisnika, uključujući, naravno, i jezikoslovce koji se bave računalnim nazivljem, njegovim prevodenjem i uvođenjem u sustav hrvatskoga jezika. Web izdanje rječnika, znatno okrnjeno u odnosu na papirno izdanje, nalazi se na adresi: <http://www.netlingo.com/inframes.cfm>. Dostupno je i izdanje u obliku pdf dokumenta, koje je uz određenu naknadu moguće otisnuti, a u pripremi je i elektroničko izdanje rječnika.

Antun Halonja

Mikro i makro u sociolingvistici

The Handbook of Sociolinguistics (Priručnik sociolingvistike), uredio Florian Coulmas, Blackwell Publishers, Oxford, 1997., str. 532

Nekada među prvijencima tzv. *hyphenated sciences* (znanstvene discipline povezane zajedničkim interesnim sferama, a

pravopisno složene spojnicom), četrdesetpetogodišnja sociolingvistika zbog svojega je predmeta istraživanja i danas aktualna i moderna. Unatoč spornomu datumu rođenja, kao poblize se odrednice spominju godine 1939., kada je u “Sociolinguistics in India” C. Hodson prvi put spominje kao disciplinu, te 1949. i 1952., kada je Haver C. Currie objavio “Projection of sociolinguistics: the relationship of speech to social status” i izravno povezao jezik i društvo. No nije samo datum njezina rođenja dvojben nego i njezin status kao znanosti: neki sociolingvistiku smatraju poddisciplinom lingvistike, hibridnom disciplinom, a neki misle da lingvistika *per se* ne može proučavati jezik bez društva te je tako posebna disciplina koja bi se time bavila imenom sociolingvistika, zapravo, zališna. Bilo kako bilo, okupivši pod zajedničkim nazivom lingviste i ostale društvenjake koji proučavaju interakciju i interpolaciju jezika i društva, odnosno uporabu jezika kao društvenu pojavu, sociolingvistika i dalje privlači pozornost znanstvene javnosti i znanstvenika. To se konkretno može vidjeti na broju sociolingvиста koji progresivno raste, što pokazuju i sociolingvistički skupovi koji se neprestano održavaju još od ranih 1960-ih. Sve brojniji sociolingvistički radovi sakupljeni su i u enciklopedijskome vidu te tako postoje dva enciklopedijska toma koja su uredili Dittmar (1976) i Ammon, Dittmar i Mattheier (1987, 1988).

Godine 1953. Martinet daje poblize sociolingvističke odrednice rekavši: “A linguistic community is never homogenous and hardly ever self-contained... Linguistic diversity begins next door, nay, at home, and within one and the same man”